

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ

**НАУКОВІ ПРАЦІ
ПОЛТАВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ
АГРАРНОЇ АКАДЕМІЇ**

Серія: Ветеринарна медицина

Випуск 4

Полтава – 2011

УДК 619 : 06.055.2 : 378.014.15 : 63(477.53)

ББК 48

П 52

Рекомендовано до друку за рішенням вченої ради Полтавської державної аграрної академії (протокол № 1 від 20 вересня 2011 р.)

Редакційна колегія:

Панікар І.І., к.в.н. (відповідальний редактор);
Дмитренко Н.І., к.в.н. (відповідальний секретар);
Бердник В.П., д.в.н.,
Євстаф'єва В.О., д.в.н.,
Замазій А.А., д.в.н.,
Каришева А.Ф., д.в.н.,
Киричко Б.П., д.в.н.,
Локес П.І., к.в.н.,
Передера С.Б., к.в.н.,
Скрипка М.В., д.в.н.

Засновник –
Полтавська державна
аграрна академія.
Свідоцтво про державну реєстрацію
ПЛ № 970-227Р від 10 червня 2011 р.

Адреса редакції: 36003,
м. Полтава, вул. Г.Сковороди, 1/3,
Полтавська державна
аграрна академія,
тел. +38(05322) 2-28-93
e-mail: pii.vet.2009@mail.ru

П 52 Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. Серія:
Ветеринарна медицина. – Полтава : ПДАА. – 2011. – Вип. 4. – 76 с.

У збірник включені наукові праці фахівців Полтавської державної аграрної академії, провідних навчальних закладів, науково-дослідних установ, підприємств і організацій Полтавщини, в яких відображені результати теоретичних і практичних досліджень з ветеринарної медицини.

УДК 330 : 06.055.2 : 378.014.15 : 63(477.53)
ББК 65

© Полтавська державна аграрна академія, 2011.

*Скрипка М.В., доктор ветеринарних наук,
Дмитренко Н.І., кандидат ветеринарних наук*

Полтавська державна аграрна академія

ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ КРОВІ ПОРОСЯТ НА ВІДГОДІВЛІ ХВОРИХ НА ХЛАМІДІОЗ

Рецензент – кандидат ветеринарних наук П.І. Локес

Проведено спостереження за клінічними проявами захворювання, проаналізовано морфологічні і біохімічні зміни крові поросят на відгодівлі хворих на хламідіоз. Встановлено, що найчастіше хламідіоз проявляється ураженням органів дихання, кон'юнктивітами, обмеженими некротичними ураженнями шкіри в ділянці вух, тулуба і хвоста. В крові спостерігається зниження вмісту гемоглобіну та еритроцитів, зростання середнього показника лейкоцитів. Значне зростання загального білірубину та холестерину вказує на порушення функції гепатоцитів.

Ключові слова: хламідіоз, біохімія крові, поросята.

Постановка проблеми. В даний час хламідіоз свиней реєструється в ряді господарств нашої країни. Економічний збиток складається з недоотримання приплоду, загибелі поросят перших днів життя, вибракування та вимушеного забою свиней з групи дорощування та відгодівлі, витрат на малоефективні лікувально-профілактичні заходи [1, 2, 3].

Крім того, хламідії становлять потенційну небезпеку здоров'ю людини, так як не виключено зараження людей в результаті контакту з тваринами, ураженими хламідіями [4, 5].

Мета і завдання дослідження. Полягає в аналізі клінічних симптомів та показників крові у свиней на відгодівлі.

Матеріал і методи дослідження. Проводили спостереження клінічних проявів захворювання. Кров, для дослідження морфологічного і біохімічного складу, відбирали від поросят у яких спостерігались симптоми продромального періоду розвитку хвороби (незначне підвищення температури, пригнічений стан, зниження апетиту та ін.).

Дослідження крові проводили на базі 4-ї міської клінічної лікарні м. Полтави за допомогою аналізатора «Сапфір – 400».

Результати дослідження. При захворюванні поросят віком понад 5 місяців спостерігаються ураження органів дихання, кон'юнктивіти, короткочасні проноси, схуднення. Виявляють обмежені (1-2 см) некротичні ураження шкіри в ділянках вух, тулуба, хвоста, у окремих поросят – поліартрити.

При дослідженні стану еритроцитопоезу виявили, що вміст гемоглобіну у крові хворих на хламідіоз поросят знаходився в межах 85-91 г/л і в середньому становив $87,3 \pm 1,86$ г/л (табл. 1). Кількість еритроцитів у 100 % тварин була нижче контролю і в середньому становила $5,2 \pm 0,15$ Т/л (5-5,5 Т/л).

1. Показники крові поросят на відгодівлі хворих на хламідіоз

Показники	норма	група відгодівлі	
	Lim	Lim	M±m
гемоглобін, г/л	90-120	85-91	$87,3 \pm 1,86$
еритроцити, Т/л	6-7,5	5-5,5	$5,2 \pm 0,15$
лейкоцити, Г/л	8-18	16-16,7	$16,3 \pm 0,21$
ШОЕ, мм за 15 хв	1-3	1-2	$1,7 \pm 0,33$

Швидкість осідання еритроцитів знаходилася в межах норми і в середньому становила $1,7 \pm 0,33$ мм/15хв. Кількість лейкоцитів у крові зросла у 80 % тварин і становила $16,3 \pm 0,21$ Г/л (16-16,7 Г/л), що свідчить про розвиток запального процесу в організмі.

При дослідженні крові хворих на хламідіоз свиней спостерігали зниження активності ферменту АсАТ. Активність ферменту знижувалась у крові всіх хворих тварин. Верхня межа досягала значення 26 Од/л, тоді як нижня межа у клінічно здорових тварин становить 35 Од/л. В середньому гіпоферментемія для АсАТ становила $23,0 \pm 1,73$ Од/л. Активність ферменту АлАТ була знижена у 20 % хворих свиней і коливалася від 21 до 53 Од/л при нормі 25-55 Од/л (табл.2).

2. Результати біохімічного дослідження крові поросят на відгодівлі хворих на хламідіоз

Показники	норма	група відгодівлі	
	Lim	Lim	M±m
альбумін, г/л	25-30	28-29	28,3±0,33
заг.білок, г/л	70-80	78-82	79,7±1,20
лужна фосфатаза, Од/л	120-160	178-151	221,7±22,26
АлАТ, Од/л	25-55	21-53	34,7±4,53
АсАТ, Од/л	35-65	20-26	23,0±1,73
загальний білірубін, мкмоль/л	0-6,8	10-11	10,3±0,33
Креатинін, мкмоль/л	70-190	126-140	133,0±4,04
Сечовина, ммоль/л	3,3-6,0	3,2-6,6	4,8±0,98
Загальний холестерин, ммоль/л	1,6-2,9	3-3,7	3,3±0,20
Глюкоза, ммоль/л	3,3-5,6	2,9-4	3,6±0,35

Спостерігалася тенденція до зменшення вмісту глюкози в крові хворих свиней, оскільки лише у 22 % поросят глюкози було менше нижньої межі норми.

Вміст загального білка у хворих тварин істотно не змінювався і був незначно підвищений у 32 % тварин. Даний показник коливався в межах від 78 до 82 г/л (при нормі 70-80 г/л) і в середньому становив 79,7±1,20 г/л. Кількість альбумінів не виходила за межі фізіологічного значення для клінічно здорових тварин даного виду.

Кількість холестеролу становила 3,3±0,20 (3-3,7) ммоль/л, що було значно вище, ніж у крові клінічно здорових тварин (1,6-2,9 ммоль/л). У 100 % хворих встановлена гіперхолестеролемія. Дані зміни свідчать про розвиток патологічного процесу в печінці та нирках.

У хворих на хламідіоз поросят спостерігали незначне підвищення умісту сечовини. В сироватці крові хворих тварин її вміст коливався від 3,2 до 6,6 ммоль/л (4,8±0,98), тоді як у клінічно здорових він не перевищував 6,0 ммоль/л. Уміст креатиніну в крові хворих тварин в середньому становив 133,0±4,04 мкмоль/л, і в усіх тварин знаходився у фізіологічних межах.

Проведеними дослідженнями в сироватці крові поросят встановлено збільшення активності лужної фосфатази у 100 % тварин. В середньому вона

становила $221,7 \pm 22,26$ Од/л (178-251), тоді як у клінічно здорових тварин – не перевищувала 160 Од/л.

Дані таблиці свідчать про значне зростання загального білірубіну (при нормі 0-6,8 мкмоль/л). Цей показник у хворих тварин складає від 10 до 11 мкмоль/л (в середньому $10,3 \pm 0,33$).

Висновки:

1. Основними клінічними проявами хламідіозу у свиней на відгодівлі є ураження органів дихання, кон'юнктивіти, обмежені некротичні враження шкіри в ділянці вух, тулуба і хвоста.

2. У 100 % тварин спостерігається зниження вмісту гемоглобіну та еритроцитів до $87,3 \pm 1,86$ г/л і $5,2 \pm 0,15$ Т/л відповідно.

3. Зростання середнього показника лейкоцитів до $16,3 \pm 0,21$ Г/л свідчить про розвиток запального процесу в організмі.

4. Порушується функція гепато-біліарної системи, що виражається в значному зростанні вмісту загального білірубіну в середньому до $10,3 \pm 0,33$ мкмоль/л та холестерину до $3,3 \pm 0,20$ (3-3,7) ммоль/л.

БІБЛІОГРАФІЯ

---

1. Ануфриев П.А. Хламидиоз свиней / П.А. Ануфриев, С.И. Першина, Н.С. Фролов // Ветеринарный консультант. – 2004. – № 5 (76). – С. 14.
2. Орлянкін Б.Г. Хламідіоз свиней / Б.Г. Орлянкін // Тваринництво України. – 2007. – № 1. – С. 40–42.
3. Ануфриев П.А. Диагностика и профилактика хламидиоза у свиней / П.А. Ануфриев, С.И. Першина, Н.С. Фролов // Ветеринарная патология. – 2003. – № 3 (7). – С. 84–85.
4. Дзевененко А. Небезпечний хламідіоз, який вражає людей та тварин / А. Дзевененко, З. Корольова // Ветеринарна газета. – 2003. – № 8 (128).
5. The pathogenesis of Chlamydia pneumoniae-type pneumonitis in mice / Y. Shi, J. Yin, H. Zhan [et al.] // Chin. Med. J. (Engl). – 2003. – Vol. 116 (3), № 3. – P. 28–32.

ЗМІСТ

<i>Євстаф'єва В.О.</i> Виробничі випробування Ектосану™ при саркоптозі свиней	3
<i>Євстаф'єва В.О., Камфорофич А. В., Михайлютенко С.М.</i> Діагностичні морфологічні ознаки паразитування кліщів роду <i>Sarcoptes</i> в шкірі свиней	7
<i>Кінаш О.В.</i> Порівняльна патоморфологія при підшкірному та аерозольному зараженні білих мишей грибами <i>Mucor SPP</i>	12
<i>Киричко Б.П., Звенігородська Т.В.</i> Протимікробна дія нових похідних 1,2,4-триазолу (повідомлення 2)	15
<i>Киричко Б.П., Передера Р.В., Слюсар Г.В.</i> Динаміка маркерів сполучнотканинного обміну при лікуванні собак з ранами	20
<i>Киричко Б.П., Собчишина Т.М.</i> Особливості патогенезу й лікування остеомієліту у домашніх котів	26
<i>Мельник О.В.</i> Динаміка виведення препарату «Бровасептол» з органів і тканин тушок курей.....	32
<i>Панікар І.І., Заріцька А.О.</i> Патоморфологічні зміни та окремі аспекти патогенезу за пастерельозу кролів	39
<i>Скрипка М.В., Дмитренко Н.І.</i> Зміни показників крові поросят на відгодівлі хворих на хламідіоз	45
<i>Скрипка М.В., Стороженко Д.О.</i> Патоморфологія та механізми смерті за дистоній передшлунків різного генезу рогатої худоби.....	49
<i>Телятніков А.В.</i> Лікування постфрактурного гнійного остеомієліту у собак	54
<i>Титаренко О. В.</i> Роль ентеробактерій роду <i>Citrobacter</i> у виникненні шлунково-кишкових захворювань свиней	361
Аннотации	66

Збірник наукових праць

**Наукові праці Полтавської державної
аграрної академії**

Серія: Ветеринарна медицина

Відповідальний редактор І.І. Панікар.

Збірник засновано у 2011 році

Випуск 4

Формат 60x90/16. Ум. друк. арк. 5. Тираж 100 пр. Зам. № 78.

Видавець і виготовлювач: РВВ Полтавської державної аграрної академії.

Адреса: 36003, м. Полтава, вул. Г. Сковороди, 1/3.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2174 від 26.04.2005